

Allemaal mensen 2.0

M. America

Allemaal mensen 2.0. Herkenning en benadering van gedragsstijlen en persoonlijkheidsstoornissen in de (para)medische praktijk
Houten: Prelum Uitgevers, 2016
214 bl., geïll. € 47,50
ISBN 978 90 8562 148 5

Eenieder die in de (mond)zorg werkzaam is, heeft dagelijks te maken met een groot aantal contacten, met een even zo grote diversiteit aan mensen met ieder zijn/haar eigen gedragingen. Waarschijnlijk is hierbij herkenbaar dat niet elk contact even soepel verloopt.

In dit boek – een tweede geheel herziene versie van ‘Allemaal mensen’ (uit 2009) – geeft de auteur (huisarts) een overzicht van de bestaande biologische, psychologische en sociale verklaringsmodellen van gedrag. Vooral de beschrijving van de samenhang tussen deze modellen is erg verhelderend, zodat in de dagelijkse praktijk gedragspatronen zijn te herkennen, te voorspellen en misschien zelfs te begrijpen.

Allereerst worden (risico- en beschermende) factoren beschreven die bepalen hoe iemands persoonlijkheid vorm krijgt, waarna een visueel model wordt aangedragen om gedrag te herkennen. Dit model onderscheidt 4 kernkwadranten (analytisch, sturend, vriendelijk en expressief) en het kenmerkende gedrag dat uit-

eindelijk resulteert in een allesomvattend schema. In dit schema kan nagenoeg elk gedrag worden teruggevonden met voorkeursgedragsstijlen, kernkwaliteiten, valkuilen en allergieën. Vervolgens wordt in aparte, verdiepende hoofdstukken de rol van emotie, empathie en emotionele intelligentie toegelicht.

In het (grote) hoofdstuk over persoonlijkheidsstoornissen beschrijft de auteur aan de hand van praktijkvoorbeelden zeer verhelderend veel voorkomende psychopathologie, maar ook hoe deze geïnterpreteerd en benaderd kunnen worden.

Het hoofdstuk over het voeren van moeilijke gesprekken is zeker een zeer nuttige toegift. Met in het achterhoofd de gedachte dat het grootste deel van de klachten over zorgverleners terug te voeren valt op problemen in de communicatie tussen zorgverlener en patiënt, zou dit boek en het toepassen van de opgedane kennis daar op een positieve manier een verandering in kunnen brengen.

Het lezen van het boek is zeker geen straf. Het is erg toegankelijk geschreven en bovendien gelardeerd met bijzonder grappige, treffende, cartoons. Kortom: een aanrader.

Reconstructie van het craniomaxillo-mandibulaire skelet

J.E.H. Wolff

Reconstruction of the craniomaxillo-mandibular skeleton: problems and solutions
Amsterdam, Vrije Universiteit
Amsterdam, 2016
160 bl., geïll.
ISBN 978 94 028 0260 3

Dit proefschrift betreft een evaluatie van de klinische resultaten van de reconstructie van het craniomaxillo-mandibulaire skelet. Na een inleiding presenteert de auteur de problemen en oplossingen van deze reconstructie. In een caleidoscopisch overzicht komen augmentatiematerialen, augmentatietechnieken van zowel de benige structuren als weke delen aan de orde. Ook de implantologische resultaten (slechts 1,7% van de 198.538 (!) geplaatste implantaten moesten worden verwijderd) bij een Finse onderzoekspopulatie, werden geanalyseerd in samenhang met de autologe, xenologe en synthetische augmentatiematerialen en augmentatietechnieken.

Autoloog weefsel is de gouden standaard, maar een toekomstbeeld met stamcellen uit vetweefsel, 3D-scaffolds en 3D-geprinte defecten wordt geschetst. Traumatologische restdefecten komen in aanmerking voor de reconstructie door gebruik te maken van alloplastisch materiaal als PEEK en Medpor. In een patiëntenpopulatie van het VU medisch centrum zijn de resultaten geëvalueerd. Wat daarbij als probleem opviel was de ontevredenheid bij 10,1% van patiënten over het behaalde esthetisch resultaat. Als tweede

probleem kwam de postoperatieve infectie bij 7,2% van de patiënten naar voren.

Vervolgens onderzocht de promovendus het botverlies rond falende implantaten door middel van de eindige-elementenmethode. In een Hamburgse kliniek werden 3.700 implantaten geplaatst in onder- en bovenkaak. Bij 10 patiënten, met 16 suprastructuren, was er ernstig botverlies. Het belang van een goede geometrie op het postoperatief botverlies wordt benadrukt. Ten slotte wordt microcomputertomografie aanbevolen voor het beoordelen van de morfologie van de geëxplanteerde, falende implantaten.

De conclusie van het proefschrift is dat er veel vooruitgang is geboekt in de reconstructie van defecten in het craniomaxillo-mandibulaire skelet met daarbij een grote hoeveelheid behandeltechnieken en dito beschikbaar gekomen biomaterialen. De conclusies zijn in overeenstemming met de bestaande literatuur en geven geen nieuwe inzichten, behalve dat combinaties van natuurlijke en synthetische materialen, preoperatieve planning en ‘tissue engineering’ de resultaten kunnen verbeteren en de complicaties kunnen verminderen.